

Predmet: Pane Bulat i Rade Vranešević – *Banski Kovačevac*

Viši sud u Beogradu, Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K.V. 3/08

Glavni pretres: 6. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Dragana Bjelića

Svedok poznaje optuženog Bulata, dok je optuženog Vraneševića viđao u vreme izvršenja krivičnog dela, ali ga nije poznavao. Svedok je u martu 1992. bio vozač komandanta Drugog bataljona Vojske RSK Dragana Pajića. Vozio je, po potrebi, auto marke *audi* i dva kamiona, TAM 110 i TAM 150, i to uvek po naređenju komandanta. Jedne večeri komandant mu je rekao da treba da ode po Radeta Mraovića, koji je imao sajlu za čišćenje bunara, i da ga odveze u Banski Kovačevac da očisti jedan bunar. Među vojskom se pričalo da su neki civili ubijeni i bačeni u bunar i da je to uradio optuženi Pane Bulat. Nije čuo da je u ubistvu učestvovao optuženi Vranešević. Rade Mraović mu rekao da je pristao da očisti bunar u zamenu za vojničku platu, gajbu piva i litar vinjaka. Odvezli su se do bunara i tamo videli puno vojnika, među kojima je bio i Pane Bulat. Skinuli su sajlu sa kamiona, Rade je ostao da čisti bunar a svedok se vratio u komandu. Posle dan, dva čuo je komandanta kako viče na Paneta. Iako su vrata kancelarije bila zatvorena čuo je kako komandant kaže *U pizdu materinu, šta je to bilo?! Nije trebalo tako biti... morate to sami da rešite*. Pretpostavio je da je komandant ljut zato što je Pane pobio civile i da zato viče na njega. Nakon nekog vremena komandant mu je rekao da ode do reke Kupe i da izvuče kamion, koji se bio zaglavio, i da ga vrati u komandu. Kasnije je čuo da je u tom kamionu bio sanduk s leševima i da su hteli da ih bace u reku, ali se sanduk zaglavio. Ne zna šta se kasnije desilo sa sandukom. Na pitanje optuženog Bulata da li se seća da je Rade Mraović rekao da nema pribor za čišćenje bunara i da su on (optuženi) i svedok zato otišli do Adama Samardžije, ali kako ni ovaj nije imao pribor, uzeli su ga od komšije Đure, svedok je odgovorio da se toga ne seća.

Saslušanje svedoka Dragana Pajića

Svedok je u martu 1992. godine bio komandant Drugog bataljona Vojske RSK, čije je sedište bilo u Vrčin Dolu. Među selima koje je bataljon branio nalazio se i Banski Kovačevac. U tom selu je bilo desetak civila hrvatske nacionalnosti. U blizini je bila prva borbena linija i zato je tražio da se, radi njihove bezbednosti, civili izmeste, ali su oni to uporno odbijali. Kako je vojska stalno trpela granatiranje od hrvatske strane posumnjali su da ti civili odaju po kojim kućama su vojnici smešteni. Jedne večeri komandant četvrte čete Simo Vujić ga je obavestio da civila nema. Izvestio je o tome Komandu brigade, ali je samo dobio naređenje da bataljon podigne stepen borbene gotovosti. Iz Komande korpusa su kasnije poslali svoj tim da ispita šta se desilo u Banskome Kovačevcu, ali njemu nikada nisu saopštili rezultate istrage. Nikada nije saznao šta se desilo. Nikada nije dao naređenje optuženom Bulatu da ode na teren i prenese Jovanu Malobabiću, komandiru 5. čete, da iseli te civile. Optuženi Bulat mu nikada nije referisao o nestanku civila, niti su njih dvojica o tome nekada razgovarali. Bio je jednom do bunara o kome se govori i video je da je bunar zarušen, ali je mislio da se to dogodilo jer je bunar bio star a ne zbog toga što je u njega bačen eksploziv. Nikada nije saznao da su leševi bili u bunaru. Nikada nije poslao vozača Dragana Bjelića da ode do Radeta Mraovića po sajlu za čišćenje bunara.

Suočenje optuženog Pana Bulata i svedoka Dragana Pajića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je optuženi Bulat kritične noći išao u Banski Kovačevac po naređenju svedoka Pajića radi premeštanja civila i prenošenja naredbe Jovanu Malobabiću o povećanju borbene gotovosti, ta da li mu je naredio vađenje leševa iz bunara. Optuženi Bulat ponovio je svoju odbranu i kazao da je komandant Pajić (svedok) rekao da se priprema napad i da mora da ode u jedinicu na terenu i prenese da se poveća borbena gotovost. Na polasku je rekao svedoku da je pogodno vreme za premeštanje civila jer je vidljivost smanjena i svedok mu je rekao da to i uradi. Kada se vratio sa terena rekao je svedoku da *civila nema* i da zbog toga ne treba slati kamion za njihovo premeštanje. Nakon mesec dana Jovan Malobabić je javio da su civili pobijeni i bačeni u bunar. Iste večeri svedok je otišao na teren da proveriti šta se desilo. Svedok Pajić je odgovorio da ne spori ovo što je optuženi Bulat izjavio, ali da se ničeg od ovog ne seća. Zna samo da su bunari čišćeni jer je nedostajalo vode za piće, ali ne zna zašto.

Suočenje svedoka Dragana Pajića i Dragana Bjelića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je svedok Dragan Pajić vikao na optuženog Bulata zbog ubistva civila u Banskom Kovačevcu, te da li je rekao svedoku Bjeliću da je to uradio optuženi Bulat. Svedok Bjelić je rekao da je svedok Pajić vikao i rekao da je *Pane napravio sranje, da to nije trebalo biti* ali da on ne zna na šta se to tačno odnosilo. Kasnije mu je svedok Pajić potvrdio da je Pane Bulat pobio starce. Svedok Pajić je negirao navode svedoka Bjelića i tvrdio da nikada nije rekao da su civili pobijeni jer to ni sam nije znao.

Komentar:

Svedok Dragan Pajić u toku svedočenja nije delovao iskreno i na svako konkretno pitanje je odgovarao da se ne seća. Neverovatno je da jedan komandant zna manje od komandira i običnih vojnika i da se ne interesuje za sudbinu civila za čiju bezbednost je bio odgovoran. Prilikom suočenja sa optuženim Bulatom i svedokom Pajićem bio je nesiguran i izgledalo je kao da mu je neprijatno, gledao je u stranu ili u zemlju ispred sebe. Činilo se da zna mnogo više, ali da se plaši ili ne želi da kaže sve što mu je poznato.